

Giải vở bài tập Lịch sử 8 bài 10: Trung Quốc giữa thế kỉ 19 - Đầu thế kỉ 20

Bài 1 trang 38 VBT Lịch Sử 8: Trình bày quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX.

Lời giải:

- Lợi dụng sự suy yếu của chính quyền phong kiến Mãn Thanh, từ nửa sau thế kỉ XIX, các nước phương Tây (đi đầu là Anh và sau đó là các nước: Pháp, Mĩ, Nga, Đức, Nhật Bản....) đua nhau xâm lược, xâu xé Trung Quốc.

- Đến cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX, quá trình xâm chiếm Trung Quốc của các nước đế quốc đã cơ bản hoàn thành. Trong đó: Đức chiếm vùng Sơn Đông, Anh chiếm vùng châu thổ sông Dương Tử; Pháp chiếm Vân Nam, Quảng Đông, Quảng Tây; Nga, Nhật chiếm vùng Đông Bắc...

Bài 2 trang 39 VBT Lịch Sử 8: Hãy đọc và nêu nhận xét của em về Hiệp ước Nam Kinh được kí kết ngày 29/8/1842 giữa triều đình nhà Thanh và thực dân Anh sau chiến tranh thuốc phiện:

- Trung Quốc phải mở 5 cửa biển cho tự do thông thương là Quảng Châu, Phúc Châu, Ninh Ba, Hạ Môn, Thượng Hải.

- Trung Quốc cắt Hương Cảng cho Anh.

- Bồi thường cho Anh 21 000 000 bảng.

- Thuế nhập khẩu, xuất khẩu của Anh phải do hai bên bàn bạc.

- Anh được hưởng quyền lãnh sự tài phán ở Trung Quốc.

Lời giải:

- Nhận xét:

+ Hiệp ước Nam Kinh là hiệp ước bất bình đẳng đầu tiên mà chính quyền phong kiến Mãn Thanh kí kết với các nước Đế quốc.

+ Các điều khoản trong hiệp ước Nam Kinh đã xâm phạm nghiêm trọng đến lãnh thổ, chủ quyền và quyền lợi của dân tộc Trung Quốc.

+ Việc kí kết hiệp ước Nam Kinh được coi là bước mở đầu cho quá trình thỏa hiệp với đế quốc xâm lược của triều đình Mãn Thanh; đồng thời, gây sự bất bình sâu sắc trong nhân dân Trung Quốc.

Bài 3 trang 39 VBT LỊCH SỬ 8: Trình bày những hiểu biết của em về nhân vật Tôn Trung Sơn và nêu nội dung học thuyết Tam dân của ông:

Lời giải:

- Tôn Trung Sơn:

+ Tôn Trung Sơn sinh năm 1866 ở tỉnh Quảng Đông, trong một gia đình nông dân nghèo yêu nước.

+ Năm 1879, Tôn Trung Sơn tới Ha-oai học tập. Những năm sau đó, ông tiếp tục học tập ở Hồng Công, Quảng Châu.

- Đứng trước nguy cơ đất nước bị xâm lược và nhận thấy rõ sự thối nát của triều đình Mãn Thanh, nên Tôn Trung Sơn sớm nảy nở tư tưởng cách mạng lật đổ triều đình Mãn Thanh, xây dựng một xã hội mới.

+ Từ 1905 – 1925 giữ vai trò là lãnh tụ tối cao của phong trào cách mạng theo khuynh hướng dân chủ tư sản ở Trung Quốc.

- 1925, Tôn Trung Sơn bệnh nặng rồi qua đời tại Bắc Kinh

- Nội dung học thuyết Tam Dân: “Dân tộc độc lập, dân quyền tự do, dân sinh hạnh phúc”.

Bài 4 trang 39 VBT Lịch Sử 8: Điền những nét chính về các phong trào đấu tranh của nhân dân Trung Quốc chống đế quốc, phong kiến từ năm 1840 đến năm 1911 vào bảng dưới đây:

Lời giải:

Niên đại	Dữ kiện lịch sử
1840 – 1842	Kháng chiến chống cuộc chiến tranh xâm lược của thực dân Anh
1851 – 1864	Phong trào nông dân “Thái bình Thiên quốc” diễn ra dưới sự lãnh đạo của Hồng Tú Toàn.

1898	Cuộc vận động “Duy Tân” do Khang Hữu Vi và Lương Khải Siêu khởi xướng.
Tháng 8/1905	Trung Quốc Đồng minh hội được thành lập.
10/10/1911	Khởi nghĩa Vũ Xương diễn ra dưới sự lãnh đạo của Trung Quốc Đồng minh hội

Bài 5 trang 40 VBT Lịch Sử 8: Vì sao các phong trào đấu tranh của nhân dân Trung Quốc vào cuối thế kỉ XIX – đầu thế kỉ XX đều lần lượt thất bại? Điền từ thích hợp vào chỗ chấm (...) để trả lời.

Lời giải:

Liên quân tám nước đế quốc: Anh, Nhật, Mĩ, Đức, Nga, Pháp, Áo - Hung, I-ta-li-a tiến vào Bắc Kinh đàn áp **phong trào**. Nghĩa Hòa đoàn đã anh dũng chiến đấu chống **quân xâm lược** nhưng cuối cùng cũng bị đánh bại vì **thiếu sự lãnh đạo thống nhất** thiếu **vũ khí** và bị triều đình Mãn Thanh **đàn áp**.

Cách mạng Tân Hợi cũng còn những **hạn chế**. Đây là cuộc cách mạng tư sản **không triệt để** không nêu vấn đề đánh đuổi đế quốc và không tích cực **chống phong kiến**. Cuộc cách mạng này mới lật đổ được chế độ quân chủ chuyên chế của nhà Thanh, nhưng chưa đụng chạm đến giai cấp **địa chủ phong kiến** không giải quyết được vấn đề **ruộng đất** cho nông dân.

Bài 6 trang 40 VBT Lịch Sử 8: Em hãy cho biết đoạn tiểu sử sau đây nói về nhân vật nào? Đánh giá của em về nhân vật đó:

“Ông là nhà cách mạng dân chủ Trung Quốc, lãnh đạo cuộc cách mạng Tân Hợi lật đổ triều địa phong kiến Mãn Thanh ..... Đó là một tổn thất cho phong trào cách mạng Trung Quốc thời kì đó”.

Lời giải:

- Nhân vật: Tôn Trung Sơn.
- Đánh giá:

+ Tôn Trung Sơn là đại diện ưu tú nhất và là lãnh tụ tối cao của phong trào cách mạng theo khuynh hướng Dân chủ tư sản ở Trung Quốc trong những thập niên đầu của thế kỉ XX.

+ Hoạt động cách mạng của Tôn Trung Sơn đã có đóng góp to lớn trong việc thúc đẩy sự phát triển của phong trào đấu tranh của nhân dân Trung Quốc đầu thế kỉ XX.